

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

18. De Servis non ordinandis & eorum manumissiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](#)

Q. 4. *Quot modis illegitimi habilitari possint?*
Resp. Illegitimi habilitari, & capaces fieri possunt
 Ordinum & beneficiorum 4. modis: vel 1. per
 subsequens matrimonium, de quâ legitimatione
 plura ad tit. 17. Libri. 4. Decret. vel 2. rescripto
 Papæ, aut legitimatione eorum, qui potesta-
 tem legitimandi Canonicè à Pontifice accepe-
 runt. Vel 3. Professione Religiosâ de quâ modo
 dictum 4. Dispensatione, quam quoad *Ordines*
majores, beneficia curata & dignitates concedit
 solus S. Pontifex c. 1. h. t. in 6. & c. fin. &c. Si
 tamen defectus sit occultus, probabiliter etiam
 Episcopus. arg. Trid. sess. 24. c. 6. de reform. Ubi
 & illud notandum, quod legitimatio differat à
 dispensatione? quia legitimatio est quædam habi-
 litas redditâ personæ, illiusque veluti ad primæ-
 vam naturam restitutio; dispensatio verò respicit
 effectus, radicali personæ inhabilitate remanente;
 ac proin legitimatio late, dispensatio strictè est
 interpretanda.

TUTILUS XVIII.

De Servis non Ordinandis & eorum manumissione.

Q. 1. *An & qualiter servi prohibeantur ab Or-
 dinibus?* **Resp.** 1. Servi propriè dicti (qua-
 les non sunt famuli pro annua mercede servien-
 tes; & in sensu ac usu juris verè sunt liberi, sed
 qui jure gentium contra naturalem libertatem do-

minio nostro subjiciuntur vel nativitate ex matre
serva, vel captivitate, vel venditione sui ipsius,
vel juxta L. 2. C. de libert. revocatione liberti in
servitutem) hi inquam, servi ob defectum liber-
tatis irregulares sunt, & ordinari prohibentur.
tot. tit. h. & præcipue c. 1. & 5. Ratio est, præ-
judicium & injuria Domini, dignitas Clericalis,
& vilitas servilis &c.

Resp. 2. Liberti, h. e. ex servitute justa manu-
missi, si simpliciter sint manumissi, licet ordinantur,
secus, si cum retentione obsequii tempo-
ralis; cum juxta can. 7. dist. 54. promovendi ab
omni jugo Dominico debeant esse liberi.

Resp. 3. Adscriptitii h. e. qui alicui fundo co-
lendo adscripti & personaliter obligati sunt; item
Originarii, qui scil. ex talibus adscriptitiis nati
sunt: & homines proprii vulgo dicti Leibeigene
absque consensu & manumissione Domini licet
non ordinantur. Ratio, quia licet absolute sint
homines liberi, in iis tamen pleraque locum ha-
bent, quæ à Ss. Canonibus de servis non ordi-
nandis sunt constituta, Accedit praxis, quā ta-
les vel consensum Dominorum vel manumissio-
nen in scriptis Episcopo exhibent.

*Q 2. Quid si servus, antequam donatus fit li-
bertate, promoteatur ad Ordines?* *Resp. 1.* Si scien-
te & non contradicente Domino ordinatus quis
fuerit, etiam in Clericum primæ tonsuræ tantum,
eo ipso fit & manet liber. c. 20. dist. 54.

Resp. 2. Si ignorante Domino, & multò magis
si contradicente servus ordinatus fuerit tantum

Mi-

Minoribus, non modò graviter ob irrogatam
Domino injuriam peccat, sed & manet servus,
& Dominus eum vindicare potest intra annum,
neque fori aut Canonis privilegio gaudebit c. 2.
b. t.

Resp. 3. Si servus ignorante vel contradicente
Domino suscepisset Diaconatum aut Subdiaco-
natum ab Episcopo sciente, illum esse servum,
servus efficitur liber, Episcopus autem ordinans,
vel is, qui testimonium dedit, tenetur Domino
dare duos servos æque bonos, vel solvere du-
plum premium. *c. 19. dist. 54.* Si verò nec Epi-
scopus Ordinans, nec promotor scivit esse servum,
Ordinatus Domino loco sui reddere tenetur
alium servum æqualem, vel ex proprio peculio
se redimere; quodsi neutrūm præstare possit, re-
digi à Domino poterit in pristinam servitutem;
unde suspensus erit ab officio sacro, non tamen à
voto castitatis. *c. 9. dist. 54.*

Resp. 4. Si servus ignorante vel contradicente
Domino fecit se ordinari *in sacerdotem*, non po-
test iterum reduci in servitutem, sed peculium
amittit, illudque Domino cedit; si nullum ha-
bet, per ministeria sacra satisfacere Domino pro-
posse obligatur. *c. 9. & seq. dist. 54.*

Quæri 3. hic potest; an filius familias con-
sum Patris ad suscipiendos Ordines S. necessarium
habeat? *Resp.* De honestate est, illum requirere;
non de necessitate. Item: *an Clericatus liberet à*
potestate patria? *Resp.* Neg exceptâ dignitate Epi-
scopali, *L. 34. & Auth. seq. C. de Episc. & Cler.*